

Jalkovälin puheenvuoro

*Vaginamonologeja tuodaan lavalle JYT:n ja Ad*Astran yhteistyönä*

”SYVÄLLÄ SISIMMÄSSÄÄN naiset halusivat puhua vaginasta.” Ja niin he tekevätkin yhdysvaltalaisen **Eve Enslerin** näytelmässä *Vaginamonologeja*, joka on puhuttanut niin New Yorkissa, Lontoossa kuin Helsingissäkin – ja helmi-kuun puolivälistä alkaen myös Jyväskylässä.

Vaginamonologeja toteutetaan poikkeuksellisesti Jyväskylän Ylioppilas-teatterin ja Ad*Astran yhteistuotantona. Ohjaajana on **Satu Turunen**, joka on aiemmin ohjannut JYTille yhden illan suhteita käsitelleen *Yksi yö* -näytelmän keväällä 2003.

Vaginamonologioiden pohjana ovat Enslerin tekemät yli 200 naisen haastattelut. Näistä on näytelmään suodattunut kymmenen monologia, joiden joukossa on vaginaalisia kokemuksia äärilaidasta toiseen, väkivallasta nautintoon.

Tekijät haluavat myös ottaa näytelmällään kantaa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan. Yhteistyökumppanina on Amnesty International Joku raja -kampanjoineen.

Kolmena perättäisenä maanantainaesityksen jälkeen järjestetään keskustelutilaisuus, jossa yleisö voi keskustella ohjaajan ja näyttelijöiden kanssa. Koko produktion tuotto on tarkoitus lahjoit-

taa työryhmän myöhemmin valitsema-le kohteelle.

Näyttelijöistä **Eliisa Tuomanen** oli mukana myös Ad*Astran muutaman vuoden takaisessa raiskausaiheisessa *Iso R* -näytelmässä. Vaginamonologeja on hänen mukaansa hyvin erilainen, sillä vaikka näyttämöllä saavat suunvuoron niin raiskauksen kuin pedofilian uhrit, on näytelmässä Tuomasen mukaan koko ajan hyvä henki.

Kaksoisroolin tekevä **Johanna Lystilä** muistuttaa, että tekstien pohjana ovat todelliset ihmiskohtalot. Jos ne ovat rankkoja, niin rankkaa on elämäkin.

Satu Turunen puolestaan arvioi Vaginamonologioiden olevan ”hyvin ihmisen-hajuinen” näytelmä. Turusta itseään koskettaa teksteistä eniten Johanna Lystilän esittämä vanhan naisen monologi.

”Aika monet vanhat naiset eivät ole koskaan saaneet orgasmeja. Tässä on heille viesti, että vielä on aikaa!”

Jyttiläiset kuitenkin kiistävät jyrkästi Vaginamonologioiden olevan feministinen näytelmä.

”Tuollainen luokittelu ärsyttää. Mit-ten joku *Seitsemän veljestä*, onko se sit-ten sovinistinen vain sen takia, että sii-nä on äijjiä?”, Lystilä kysyy.

Tekijät toivovat, että myös miehet us-kaltautuisivat Ilokiven katsomoon. Yh-dessä monologiissa sitä paitsi kuvataan ”kaikkien naisten ihannemiestä”, josta mieskatsojat voisivat kuulemma ottaa vaikka oppia.

Harrastajateattereissa vallitsee yleen-säkin naisvalta, ja tällä kertaa esitettävä teksti jo rajaa vaginattomat näyttämön ulkopuolelle. Työryhmän miesvähem-mistöä edustaa näytelmän musiikista vastaava **Francisco Belahav**, joka on saanut huomata tuntevansa jonkin sor-tin vaginakateutta.

”Tässä näytelmässä vagina vaikuttaa niin monimutkaiselta ja syvälliseltä asialta, että olen ruvennut miettimään, voisiko penis aiheuttaa näin rikasta ko-kemusmaailmaa. Jos olisi olemassa pen- nismonologeja, voisivatko ne olla yhtä mielenkiintoisia?”, Belahav aprikoi.

Näyttelijöille Enslerin tekstin työstä-minen on merkinnyt myös oman nai-seutensa korostettua pohtimista.

”Ehkä siitä on vähän ylpeämpi”, Elii-sa Tuomanen hymyilee.

Juha Mäkinen
toimittaja@jyy.fi

Vaginamonologioiden ensi-ilta Ilokivessä maanantaina 14.2. klo 19.

Vaginamonologeja tulkitsevat Ilokiven lavalla muun muassa Heta Komulainen (edessä) ja Heidi Häyrinen.

Ystävänpäivästä tuli V-päivä

Vaginamonologioiden ensi-ilta on 14. hel-mikuuta. Yhdysvalloissa tuo päivämää-rä tunnetaan perinteisesti Valentine’s Dayna. Vaginamonologioiden herättämän huomion myötä ryhmä newyorkilaisia naisia perusti vuonna 1998 järjestön ni-meltä V-Day. Järjestö on päättänyt ni-

metä päivän V-päiväksi, kunnes väki-valta (violence) naisia kohtaan loppuu. Sen jälkeen päivä voidaan kastaa uudel-leen Voitto (victory) väkivallasta -päi-väksi.

www.vday.org

Tampereen tekn.
yliopisto
3x95
neliväri
pirunnyrkki

Helsingin
Data Club
3x100
pirunnyrkki

Haapaveden
ammattioppil.
2x85
mustavalko
pirunnyrkki

JKL kristillinen
opisto
2x90
suoraan
painoon